

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Nieuwsblad

Augustus 2017

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Agenda

Najaar 2017

Zaterdag 9 september

Open Monumentendag: 11.00 – 16.00 uur

Rondleiders van de Werkgroep Oude Begraafplaats aan de Ruïnelaan geven rondleidingen op de Oude Begraafplaats. Toegang gratis.

Zaterdag 23 en zondag
24 september

De Slag bij Bergen. De Vergeten Oorlog 1799

De Voert, Het Hof en Centrum Bergen

Donderdag 5 oktober

Algemene ledenvergadering van 19.30 – 20.00 uur

Aansluitend: Lezing Simon Gieling over “2000 jaar cultuurgeschiedenis in een notendop”

Zaterdag 30 september

Excursie: wandeling door Zanegeest (Saenegeest)

Zaterdag 14 oktober

Excursie: fietstocht. De ontwikkeling van het landschap, deel 1

Zondag 12 november

Excursie: bezoek aan de Zandhoeve/blooming

Zondag 17 december

HVB met promotiemarktkraam op de kerstmarkt rond de Ruïnekerk

Inhoudsopgave

Agenda najaar 2017	binnenzijde omslag (voorzijde)
Najaarslezing 2000 jaar cultuurgeschiedenis	2
Uitnodigingen voor de ledenbijeenkomsten en excursies vernieuwd	2
Van de bestuurstafel	3
In Memoriam Maria Gudela-Kamp	4
Oude begraafplaats, ingang Ruïnelaan	5
Excursies Najaar 2017, vooruitblik	5
Excursies Voorjaar 2017, terugblik	6
25-jarig jubileum Historische Vereniging Bergen	8
Nieuwe website	8
Nieuws uit de HVB webwinkel	10
De Slag bij Bergen, De Vergeten Oorlog 1799	14
Verslag Steunpilarendag 2017	18
Vrijwilligers en Werkgroepen	20
Organogram Werkgroepen HVB	25
Algemene Ledenvergadering - Agenda	25
Verslag Algemene Ledenvergadering	26
Toelichting begroting 2018	27
Begroting 2017-2018	binnenzijde omslag (achterzijde)
Colofon	achterzijde omslag

Najaarslezing: Simon Giling **2000 jaar cultuurgeschiedenis in een notendop** **Datum en locatie: donderdag 5 oktober in de Ruïnekerk**

In deze lezing gaat Simon Giling in op een aantal gebeurtenissen die onze maatschappij (tot op de dag van vandaag) ingrijpend beïnvloed en veranderd hebben én die van blijvende invloed zijn geweest op onze beschaving. Het wordt een reis die u laat zien hoe verschillende maatschappelijke krachten op elkaar inwerken. En dat alles wordt duidelijk gemaakt aan de hand van een aantal hoogtepunten uit de Europese cultuurgeschiedenis. Het is verbluffend om te zien hoe vaak de invloed van de Europese cultuurgeschiedenis terug te vinden is in onze provincie (en dus ook in Bergen).

Voor de pauze komen aan de orde:

- de invloed van de Romeinse cultuur op onze omgeving
- de kerstening van Nederland
- Jan van Scorel als typische representant van de Hollandse Renaissance
- de 80-jarige oorlog die zijn verwoestende sporen in Noord-Holland (en Bergen) heeft achtergelaten

Na de pauze staat centraal:

de ontwikkeling van de architectuur vanaf de middeleeuwen tot nu.
Uiteraard wordt daarbij ook ruim aandacht besteed aan een aantal gebouwen uit Bergen.

Uitnodigingen voor de ledenbijeenkomsten en excursies vernieuwd

Bij dit Nieuwsblad vindt u een uitnodiging voor de komende ledenbijeenkomst. Misschien valt het u op dat de uitnodiging er anders uitziet dan voorheen. De uitnodigingen zullen voortaan op naam gesteld worden. Tevens staat uw lidnummer op de uitnodiging. Als u de ledenbijeenkomst wilt bijwonen, moet u de uitnodiging (of het strookje onderaan) bij de ingang van de Ruïnekerk laten zien. Dit is om te voorkomen dat niet-leden de bijeenkomst bijwonen, zoals in het verleden wel voorkwam.

Bij dit Nieuwsblad vindt u ook het groene aanmeldingsformulier voor de najaarsexcursies. Met uw lidnummer in combinatie met uw postcode

en huisnummer kunt u zich opgeven voor excursies via onze website (www.hvb-nh.nl/activiteiten). Dus u hoeft voortaan niet meer de deur uit om u op te geven voor deelname aan excursies. Voor ons wordt het verwerken van de aanmeldingen veel eenvoudiger als u zich via de website opgeeft. Maar voorlopig blijft het ook mogelijk om u aan te melden door het ingevulde groene formulier in te leveren bij Tabakszaak Drieënhuizen.

Frank Perquin en Sjoerd Boersma.

Van de bestuurstafel

- Gelukkig blijft ons ledenaantal op peil. Dit is voor een belangrijk deel te danken aan de promotiemarktkramen op Koningsdag en een aantal avonden tijdens de kunstenaarsmarkten.
- Er is een mooi artikel over de Werkgroep Beeld en Geluid verschenen in de Alkmaarsche Courant van vrijdag 17 februari 2017.
- De samenwerking met het Platform Cultureel Erfgoed Bergen, waaraan ongeveer 20 verenigingen uit de gemeente Bergen deelnemen, zorgt voor afstemming van activiteiten binnen dit enthousiaste Platform.
- De werkgroepen zijn inmiddels helemaal thuis in de brandweerkantine. Zowel de HVB als de gemeente zijn tevreden over ons gebruik, dat moeten wij zo houden.
- De herdruk van de kaart van Blaeu is een groot succes. De duidelijke toelichting van Theo de Graaff maakt de kaart zeer toegankelijk.
- De Steunpilarendag in de Lucebertschool was een schot in de roos.
- De vernieuwde website is inmiddels operationeel.
- De spanning rond de herbeleving van de “vergeten oorlog” op 23 en 24 september 2017 stijgt. Het wordt een groot evenement waaraan de HVB actief zal deelnemen.
- De voorbereidingen van ons 25-jarig jubileum zaterdag 20 juni 2018 zijn in volle gang.
- Een bestuursdelegatie heeft op zaterdag 17 juni 2017 een symposium bezocht van de Historische Vereniging Oud Hoorn, i.v.m. hun 100-jarig bestaan.
- Het bijna voltallige bestuur heeft op donderdag 18 mei 2017 de Oude Begraafplaats aan de Ruinelaan bezocht.
- Marry Ranzijn gaf namens het bestuur een interview aan Radio NH over de plannen voor de viering van ons 25-jarig jubileum in juni 2018.

In Memoriam Maria Gudela Kamp

Geheel onverwacht overleed op 3 mei 2017 Riet Kamp, een zeer gewaardeerd lid van de Historische Vereniging Bergen (HVB). Zij was meer dan 20 jaar een actief lid op meerdere fronten. Vanaf 2006, bij de (her)start van de werkgroep Historisch Onderzoek (Histon) was Riet lid van deze werkgroep. In 2014 startte de Fotoherkenningsgroep, als onderdeel van de werkgroep Beeld en Geluid. Vanaf dat moment zorgde Riet voor een nauwgezette verslaglegging van de bijeenkomsten. Riet had een eigen soort humor waardoor schijnbare gewichtigheden minder belangrijk werden. Ook zat Riet meerdere jaren in de kascontrolecommissie van de HVB. Ook voor het komende jaar had zij zich weer beschikbaar gesteld. Voor Histon was Riet het intermediair naar Het Sterkenhuis, waar zij ook een bijzonder actieve rol vervulde. Zij attendeerde haar mede-Histon-leden op van belang zijnde activiteiten en gebeurtenissen in en om Het Sterkenhuis, de gemeente Bergen en directe omgeving. Bescheidenheid was een kenmerkende karaktereigenschap van haar naast betrouwbaarheid en accuratesse. Waar mogelijk zette Riet zich in voor ondersteunende en organiserende taken, die zij met toewijding en plezier op haar frêle, maar sterke schouders nam. Bij menig evenement van de HVB was Riet op positieve wijze betrokken. Riet was niet jaloers, zij genoot van het succes van anderen en liet dat merken door het geven van complimenten. Met het heengaan van Riet verliezen we een markante, karaktervolle en geliefde persoonlijkheid die lang in onze herinnering zal voortleven.

Typerend voor Riet is de laatste regel op haar rouwkaart:
"laten we zacht zijn voor elkander" (A. Roland Holst).

Wij wensen haar familie en vrienden sterkte bij dit grote verlies.
Moge Maria Gudela Kamp rusten in vrede.

Namens de Werkgroep Historisch Onderzoek
en de Fotoherkenningsgroep,
Kees Orij en Allard Willemier Westra.

Oude begraafplaats, *ingang Ruinelaan*

Openstelling op zaterdag 9 september van 11.00 tot 16.00 uur

De begraafplaats is aangelegd op een door Jan Jacobus Henricus van Reenen, Heer van Bergen, geschonken stuk grond. Het ontwerp, met een algemeen/protestants en een rooms-katholiek gedeelte, is van gemeentearchitect C. Stuurman. De begraafplaats is van 1864 tot 1920 in gebruik geweest. In 1996 is de begraafplaats, in die tijd geheel overwoekerd, door de Historische Vereniging Bergen geadopteerd en is een groep vrijwilligers gestart met renovatie en onderhoud. Mede dankzij het werk van de vrijwilligers heeft de begraafplaats in 2010 de status gemeentelijk monument gekregen.

De begraafplaats heeft een eigen sfeer met onder andere. twee zeldzame houten grafmonumenten, herkenbare symboliek van begrafenisrituelen en bijzondere begroeiing, waaronder zeldzame paddestoelen.

Tijdens de openstelling leiden de vrijwilligers desgewenst rond, kunnen de begrafenisregisters worden geraadpleegd en zijn bidprentjes te bekijken.

Excursies Najaar 2017, vooruitblik

Zaterdag 30 september: wandeling door Zanegeest (Saenegeest)

We gaan na jaren weer eens wandelen op Zanegeest (Saenegeest), een van de vier oude buurschappen van Bergen. Dat woordje “op” geeft al aan dat het buurschap van oorsprong hoger gelegen was dan het gebied eromheen. Het is namelijk ontstaan op een van de haakwallen van Bergen (een haakwal is een strandwal haaks op de kust) dat als een soort eilandje boven de omgeving uitstak. In de loop der jaren zijn delen ervan afgegraven. Het zand is gebruikt bij de wijk rond het Witte Kerkje, en in Alkmaar. In het voorjaar bloeien er nog altijd de prachtige meidoorns, ook verwoord in het liedje van de Bergenaar door mevrouw van Reenen-Völter. Er staan prachtige boerderijen maar ook authentieke arbeiderswoninkjes (de pareltjes van Bergen). Naast cultuur valt er ook veel natuur te genieten. Zanegeest is het gebied tussen de Westerweg, Kerkedijk, Natteweg en de Baakmeerdijk. We gaan ook over onverharde lanen en paden zoals de Kapellaan, het Enkepad, en “het Voet pat”.

Zaterdag 14 oktober: fietstocht. De ontwikkeling van het landschap, deel 1

We fietsen door een aantal van de tien polders die Bergen rijk is en ervaren tijdens deze excursie de grote gevarieerdheid van het landschap. Hoe komt het dat onze omgeving er zo uitziet? Waarom wonen we op zand, klei, in het bos of in de polder? Duizenden jaren lang heeft in de eerste plaats de natuur, maar later in toenemende mate de mens onze omgeving gevormd. Die natuurlijke invloeden zijn bijvoorbeeld overstromingen, zandverstuivingen en vervening. De mens heeft gezorgd voor bedijking, inpoldering en bebossing. Die mens gaat daarmee nog onverminderd door, wat te denken van gasopslag en waterberging? We komen langs dijkjes en de Berger veren en op plekken waar velen nog nooit geweest zijn. Tijdens deze fietstocht ontdekken we ook plaatsen waar nog sporen van zowel oude als nieuwe ontstaansgeschiedenis van ons dorp zichtbaar zijn.

Zondag 12 november: bezoek aan de Zandhoeve/blooming

De oude Villa de Zandhoeve is gebouwd in 1926 in opdracht van de suikerplanter John Willekes Macdonald, de architect was Maurits Plate en de aannemer Willem Rampen. Na de oorlog wordt daarin de Volkshogeschool Bergen gevestigd (VHS), na de nodige uitbreidingen in 1965 door architecten Tauber en Hooning, in 1995 architect Cornelis de Jong en in 2007 architect Leeuwenkamp is er een modern cursusinstituut en een luxueus hotel ontstaan, die sinds januari 2002 onder de naam blooming werken. We krijgen een presentatie over de historie en het hedendaagse blooming en gaan binnen en buiten alles bekijken. De oude villa, de rotstuin, de cursuszalen, de restaurants, de hotelkamers, de toren met prachtig uitzicht, het zwembad. Waar was de schietbaan, en waar stond de galg van Bergen?

Excursies voorjaar 2017, terugblik

Westdorp

Op 1 april bezochten we het mooie buurschap Westdorp. We kregen uitleg over de historie van het buurschap bij het sluisje door Frits David Zeiler, de Berger historicus. Hij vertelde over de vier buurschappen en het ontstaan ervan op de haakwallen van Bergen. Ondertussen blokkeerden we de Sluislaan waar af en toe een fiets of auto met moeite passeerde. We wandelden onder andere door de Mosselenbuurt (waar zoetwatermosselen in de vijvers leven), over de Buerweg (weg van de gezamenlijke burens) die pas na de

oorlog als een van de laatste in Bergen werd verhard, en het Wiertdijkje (dijkje langs de Wiert of Waard) met het mooiste uitzicht in Bergen. De rondleiders van de drie grote groepen waren naast Frits David, Rob Valkhof met Harry Vleems en Pieter Hoogcarspel, allemaal echte Westdorpers. We hoorden over de keuterboertjes en vissers die hier vroeger woonden. En over de verschillende typen woningen waaronder de ateliers van begin 1900 en hun bewoners. We misten helaas de onlangs overleden Jan Zwakman. Jan was een echte Westdorper die altijd veel en enthousiast over dit gebied wist te vertellen. We waren blij met de aanwezigheid van zijn vrouw Lia.

De ontwikkeling van het landschap, deel 2

Op 22 april hebben we de excursie “de ontwikkeling van het landschap, deel 2” herhaald. We fietsten via het Wiertdijkje, waar uitleg gegeven werd over het “gat” van Bergen en de Bergermeer. Hier werd een kaartje getoond met de haakwallen bij Bergen en het ontstaan van de bebouwing hierop. Vervolgens fietsten we naar de Schaapskooi, waar rondom het menselijk ingrijpen in de natuur te zien is. Hierna gingen we door het PWN duingebied waar waterwinning vele jaren de natuur ingrijpend beïnvloedde. We stonden onder andere stil bij Secundair A (een “onder” pompstation), het heideveldje en de meertjes. Via de Zandhoeve/blooming fietste een aantal groepen door het voor velen onbekende bosje, tussen de Negen Nessen en de Noorderhoeve, naar de onverharde Noordlaan. Daar bekeken we de foto van Klaas Min met zijn zeven zonen. De laatste stop was bij de waterberging “Over het hek”, ook weer een prachtige plek in de polder, door menselijk ingrijpen ontstaan. Sommige groepen kregen een regenbuitje te verwerken maar grotendeels kwamen we droog over.

Atelierwoningen

Zaterdag 10 juni fietsten we langs atelierwoningen op de Zuidergeest en in Westdorp. Er woonden heel wat kunstenaars van “de Bergense School” in deze gebieden en er werd uitleg gegeven over de woningen en de kunstenaars. We bezochten het atelier van Matthieu Wiegman waarbij een groep ook naar binnen mocht. Verder kregen we in het atelier van Jan Ponsstijn uitleg over deze markante kunstenaar door zijn kleindochter Jet Baruch. Gek eigenlijk dat er in Bergen geen straat naar hem vernoemd is. Daar de atelierwoning nog grotendeels authentiek is, kreeg deze een aantal jaren geleden de status van rijksmonument. Hierna bezochten we “de Vlerken”, de atelierwoning van Charley Toorop, waar we in de tuin mochten van haar schoondochter Netje Fernhout. Vanaf deze plek konden we prachtig

de karakteristieke gevel bekijken. Het huis is een ontwerp van de beroemde Amsterdamse School-architect Piet Kramer. Langs de ateliers van Gerrit van Blaaderen, Piet Worm, Dirk en Betty Huberts, Arthur Verbeek, en Thé Lau reden we naar het atelier van voorheen Jaap Tol, waar nu Charlotte Caspers haar atelierwoning heeft. We konden haar atelier bezoeken, waar prachtige schilderijen van haar hangen. Charlotte is onder andere bekend van het televisieprogramma “Het geheim van de meester”. In 2016 was zij een van de winnaars van de Rabo Ontdekt Talent Prijs van de Kunst10daagse.

25-jarig jubileum Historische Vereniging Bergen

Op 13 juni 2018 bestaat de Historische Vereniging Bergen NH 25 jaar. Dit willen wij samen met u vieren op **zaterdag 16 juni 2018** in en rondom de Petrus en Pauluskerk aan de Dorpsstraat. Het wordt een groot festijn waarbij de circa 1800 leden van de HVB met een mooi cadeau verwend worden. Een belangrijk onderdeel van de jubileumdag is een tentoonstelling over Bergen en Bergen aan Zee. In deze tentoonstelling laten de verzamelaars hun historische of nostalgische collecties zien. Daarnaast zullen er diverse andere activiteiten plaatsvinden. De werkgroep Ledenservice en -werving is begonnen met de voorbereidingen. Het wordt een bijzonder feest. In het volgende Nieuwsblad leest u hier meer over.

Namens de werkgroep,
Marry Ranzijn.

Nieuwe website

De nieuwe HVB-website is klaar! Mocht u hem nog niet gezien hebben, kijk dan snel eens op www.hvb-nh.nl. Zeer de moeite waard!

Wat is er nieuw?

Het ontwerp van de website is totaal vernieuwd waardoor deze er veel aantrekkelijker uitziet. Ook kan de website nu goed bekeken worden op zowel PC, Tablet als Smartphone.

Website en Webwinkel

De website en webwinkel zijn in elkaar geschoven. Daarmee is de winkel een vast onderdeel van de site geworden. De webwinkel kan gegevens vasthouden van leden die regelmatig iets bestellen. Zodra een bestelling is gedaan, krijgt de besteller een bevestiging via de mail en wordt de uitlevering in gang gezet. De voorraad wordt automatisch bijgewerkt.

Beeld en Geluid

De digitale foto- en filmverzamelingen van de HVB zijn nu via de website te bekijken. Deze beeldbanken worden bijgehouden door de werkgroep Beeld en Geluid. De bedoeling is dat de beeldbanken de komende jaren verder groeien. Als u foto's of films heeft die iets van het Bergense verleden laten zien, dan horen wij dat graag! (via beeld@hvb-nh.nl of één van de leden van de werkgroep Beeld en Geluid). Bij de foto's en films staan korte beschrijvingen. Verbeteringen en aanvullende informatie zijn welkom. De Bergense fotocollectie van het Regionaal Archief Alkmaar kan ook via de HVB-website worden bekeken, maar nu op een eenvoudiger manier dan bij de oude website.

Ledenadministratie en Excursies

Het is nu mogelijk om u via de website aan te melden voor deelname aan excursies. Er is een directe link gemaakt naar de ledenadministratie. Leden hoeven de deur niet meer uit om zich op te geven. Daarnaast is er een koppeling gemaakt voor aanmeldingen voor speciale activiteiten.

De uitnodigingen voor de ledenvergaderingen en deelname aan excursies zijn gepersonaliseerd. Hierdoor is het ook mogelijk geworden de toegangskaartjes voor de ledenbijeenkomsten op naam te stellen.

Zoeken op de site

De zoekfunctie op de site is aanmerkelijk verbeterd. Als er naar een onderwerp wordt gezocht, worden de hele website en ook de winkel meegenomen in het zoeken. Indien de zoekfunctie eindigt bij een Kroniek of Thema-nummer dat voorradig is in de webwinkel, opent door het 'aanklikken' van het betreffende nummer de winkel. Er kan dan meteen gekocht worden.

Lid worden en wijzigingen doorgeven

Lid worden via de site is gemakkelijker geworden met heldere en duidelijke formuleren. Ook het doorgeven van een wijziging (bijvoorbeeld van uw adres) is heel eenvoudig. Een cadeaulidmaatschap geven is een fluitje van een cent geworden. Maak er gebruik van!

Wij zijn heel blij met de nieuwe website en hopen dat u dat ook bent. U kunt reageren via [website@hvb-nh.nl](mailto:hvb-nh.nl). Heel veel dank aan de leden van de werkgroep Websitebeheer, in het bijzonder John Langridge die het ingewikkelde werk en vooral het design heeft verzorgd.

Namens de werkgroep Websitebeheer,
Sjoerd Boersma.

Nieuws uit de HVB webwinkel - herdruk van de kaart van Blaeu

De kaart is te koop voor € 20,00 via <https://hvb-nh.nl/index.php/webwinkel>

Toelichting bij de kaart Territorii Bergensis Accuratissima Descriptio

In 1641 kocht Anthonis Studler van Zurck de verarmde heerlijkheid Bergen. In 1643 gaf hij opdracht om op zijn nieuwe bezit een landgoed aan te leggen volgens een ontwerp naar de laatste mode van zijn tijd. We kennen dit landgoed nu als Het Hof te Bergen. Die nieuwe mode, uit Italië afkomstig en via Frankrijk in ons land bekend geraakt, hield onder meer in dat elkaar kruisende lanen en paden in een geometrisch patroon loodrecht op elkaar

behoren te staan en dat vanuit Het Hof via een zichtas over het gehele landgoed gekeken kon worden. U hoeft maar één blik op de kaart te werpen om te zien hoe goed men zich aan dit ontwerp heeft gehouden. Studler van Zurck verkeerde in de hoogste kringen met onder anderen stadhouder Frederik Hendrik en Constantijn Huygens. Ook zij lieten een soortgelijk landgoed aanleggen. Tot die kringen behoorde ook de Franse filosoof Descartes met wie hij bevriend was geraakt en die in 1643 in Egmond Binnen was komen wonen. Van Descartes is een brief bekend, gericht aan een bevriende Franse relatie, waarin hij om een plattegrond vroeg van de eveneens volgens deze mode aangelegde tuin van de Jardin du Luxembourg in Parijs. Het antwoord kennen we niet.

Tijdens of kort na de aanleg van Het Hof liet Studler van Zurck deze kaart maken om aan de wereld zijn bezit en status kenbaar te maken. De kaart viel zo in de smaak dat hij in 1662, na bijgewerkt te zijn, werd opgenomen in de nieuwe Atlas Maior van de befaamde Amsterdamse drukker en uitgever Joan Blaeu. Deze Atlas Maior werd in heel Europa verkocht: je kunt rustig aannemen dat veel ogen de kaart van Bergen hebben bestudeerd. Mag ik u bij deze gelegenheid even meenemen door de kaart?

Aan de linkerkant, in de Noordzee, ziet u bovenaan het wapen van Studler van Zurck en daaronder een cartouche (afbeelding) met de namen van Studler van Zurck en Joan Blaeu. In de rechter bovenhoek van de kaart is het wapen van Bergen afgebeeld. Wat verder aan de kaart opvalt, is de detaillering die een grote mate van nauwkeurigheid laat zien. U kunt deze nauwkeurigheid in ieder geval voor uw eigen omgeving vaststellen door na te lopen of wegen, vaarten en bosjes bij u in de buurt in de juiste vorm op de kaart staan. Voor heel Bergen kunnen we dit doen door de kaart door te lopen, te beginnen aan de noordkant bij de grens met Schoorl.

Huis Poelenburgh bestaat weliswaar niet meer, maar daar is Duinmanege Van Poelenburgh voor teruggekomen, aan de overkant van de weg die nu Duinweg heet. De weg op de kaart langs het duin achter Poelenburgh, nu de Postweg, is een fietspad geworden. Ook de Noord- en Zuidlaan bestaan nog steeds. Waar de Heer Wegh een haakse bocht maakt richting Bergen Centrum en nu Duinvermaak gelegen is, herkennen we de tegenwoordige Breelaan. Het Hof is duidelijk zichtbaar op de kaart. De centrale as van het landgoed, vandaag de dag de Sparrenlaan, loopt van Duinvermaak naar Het Hof zelf, via het Rondeel, de opvallende kruising met wat nu de Eeuwigelaan is. Het huis is getekend zoals het ooit zou moeten worden want het is nooit afgebouwd. De Buerweg, het Wiertdijkje, de Voert en de Nesdijk,

ze staan er allemaal op. Zo ook de Bergermeer met al zijn kavels, de Damlander molen, de Philisteinse molen en een van de Viaanse molens, de ringvaart, de Groeneweg en de Bergerweg, die op de kaart Heer Wegh ofte Meer Wegh heet. Van Bergen aan Zee is nog geen sprake, maar de huidige Zeeweg is herkenbaar in het Schilp Slagh.

Alkmaar heeft zich sinds die tijd uitgebreid naar het westen, langs de Bergerweg en de Santvaart, die tegenwoordig Ruysdaelkade heet. De huidige Jan van Scorelkade loopt langs het rechte stuk ringsloot van de Bergermeer boven de Barndebregge. De voorloper van het huidige Noord-Hollands kanaal loopt van de plek waar de Melck Sloot in de Coedijcker Vaert uitmondt, ongeveer waar nu de Huiswaarderbrug is, naar het zuiden door de Weesen polder tot aan de stadswal van Alkmaar. Deze voorganger was pas in 1659 gegraven, reden waarom u deze op de eerste versie van de kaart nog niet aantreft. Gaan we verder naar het noorden dan komen we in de Sluys Polder, met de Sluys Molen en een sluis waar nu de Koedijker vlotbrug is, en als we verdergaan over de Ooster Dijk en in westelijke richting via de Baeck Meer Dijk komen we ten slotte op Saenegheest.

Aan de oost- en noordkant van Bergen zijn woonwijken gekomen, maar u komt namen op de kaart als Zaecke Dijk, Natte Wegh en Kercke Dijk nog steeds tegen. Van sommige wegen zijn de namen in de loop der tijd aangepast. De Dootwegen rond het centrum hebben andere namen gekregen, zo heet de Oostdorper Dooth Wegh tegenwoordig Karel de Grotelaan en wat nu de Hoflaan is, heet op de kaart Doot Wegh, leidend naar Westdorp.

Kaarten werden gemaakt door landmeters en u kunt zich wel voorstellen dat het maken van zo'n nauwkeurige kaart geen sinecure is. Voor het vak van landmeter moest je een studie volgen aan de in 1575 opgerichte universiteit van Leiden, afgerond met een examen, waarna je werd beëdigd als kaartenmaker. Het aardige van onze kaart is dat direct duidelijk is waarom het beroep van landmeter zo belangrijk was. U ziet op de kaart namelijk dat de Bergermeer is verdeeld in kavels, die, na de inpoldering in 1566, zijn verkocht of verpacht. Dan wil je als landeigenaar alleen betalen voor wat je krijgt - reden genoeg om het opmeten van die kavels uiterst zorgvuldig uit te laten voeren. Opgemerkt moet worden dat de hier ingetekende verkaveling van de Bergermeer veel lijkt op die van de kaart van Adriaen Anthonisz. uit 1568.

Bij inpolderingen en bedijkingen werd dus eerst een landmeter ingeschakeld. En omdat inpolderingen en bedijkingen in de zestiende en zeventiende eeuw

een grote vlucht namen - denk maar aan de Beemster, de Schermer, de Zijpe of de Hondsbosse Zeewering - was er grote behoefte ontstaan aan kennis en hulpmiddelen. Er werden handboeken geschreven waarin de theorie werd behandeld, bestaande hulpmiddelen als de meetketting of het meetkoord werden geperfectioneerd en nieuwe instrumenten werden ontwikkeld. Bekend is het in 1612 door Jan Pietersz. Dou voor het eerst beschreven meetinstrument de Hollandse Cirkel. De Nederlandse kaarten kregen hierdoor wereldfaam en Amsterdam werd het centrum van de wereld als het om kaarten ging.

Zoals rechtsonder op de kaart vermeld staat, is de kaartenmaker Johannes Dou, zoon van de zojuist genoemde Jan Pietersz. Dou. Op de eerste uitgave van de kaart, voor 1659, stond hij nog niet vermeld. Dat hij op deze kaart wel vermeld staat, is misschien een teken van zijn toegenomen status. Studler van Zurck kende Johannes Dou doordat hij als bestuurder van het Hoogheemraadschap Uitwaterende Sluizen met hem te maken had. Het aardige is dat u hem ook tegenkomt als de linkerfiguur met de hoed onderin de kaart, naast de lengteschaal van 500 Rijnlandse Roeden (een Rijnlandse Roede is 3,767 meter, 500 roeden dus 1883,5 meter). Met zijn rechterhand houdt hij een instrument vast, aan de ronde vorm te zien waarschijnlijk de Hollandse Cirkel, in zijn linkerhand een meetketting. Zijn helpers aan de andere kant van de cartouche dragen peil- en meetstokken en het andere eind van de meetketting.

Natuurlijk kon de kaart niet verschijnen zonder Studler van Zurck, en natuurlijk was hij niet zo bekend geworden zonder Johannes Blaeu, maar dankzij Johannes Dou wordt het 'accuratissima', wat uiterst nauwkeurig betekent, in de titel volledig waargemaakt.

Bergen, 2 mei 2017

Het bestuur van de Historische Vereniging Bergen NH

Geraadpleegde bronnen:

- Kennemer Dijkgeschiedenis, J. Westenberg, Amsterdam, Londen, 1974.
- Perfect Gemeten, Landmeters in Hollands Noorderkwartier, catalogus bij de tentoonstelling Perfect Gemeten, Stedelijk Museum Alkmaar, 1994.
- Straatnamen in Bergen door de eeuwen heen, uitgave van de Historische Vereniging Bergen NH, 2003.
- Bergense Kroniek, Themanummer 11, Een Hof voor een Heer, uitgave van de Historische Vereniging Bergen NH, juni 2014.
- Dou, landmeters in Rijnland en Hollands Noorderkwartier 1600-1680, uitgave van de Vrienden van de Hondsbossche, december 2016.

DE SLAG BIJ BERGEN, De Vergeten Oorlog 1799

In een periode van nog geen drie maanden heeft in 1799 één van de meest bloedige veldslagen uit de Nederlandse geschiedenis plaatsgevonden met ruim 20.000 gesneuvelden. Veel inwoners en bezoekers van Bergen en Noord-Holland hebben er nog nooit van gehoord. Weinig mensen zijn zich ervan bewust dat in de hele provincie verschillende gemeenten te maken hebben gehad met deze korte, maar hevige oorlog. Tijdens De Slag bij Bergen in het weekend van 23 en 24 september komt De Vergeten Oorlog uit 1799 tot leven. In alle respect gaan we deze vergeten oorlog, dit belangrijke stuk erfgoed, onder de aandacht van de jeugd, inwoners en bezoekers brengen. De voorbereidingen zijn inmiddels in volle gang. Wij zijn blij met een groot ‘leger’ aan vrijwilligers die het project mede vorm geven.

Soldatenbivak

Op vrijdag 22 september zetten Engelsen, Russen, Fransen en Bataven (Nederlanders) hun bivak op aan de Voert 15, net buiten Bergen*.

De soldaten, allemaal “re-enactors”, hebben daar gedurende de voorbereiding van De Slag bij Bergen hun onderkomen. Zij keren ruim tweehonderd jaar terug in de tijd.

Zaterdag 23 september is er een groot evenement aan de Voert 15. Bezoekers treffen niet alleen de soldaten aan, maar ook zo’n honderd gekostumeerde leden van de Historische Vereniging Bergen. Er wordt zelfs een historisch festivalhart ingericht. Het wordt één groot openlucht-museum. De geur van hooi en de voorbereidingen voor het soldatenmenu zijn te ruiken. Oude ambachten herleven. Maar bovendien vertellen de soldaten van de Engels-Russische invasie hun verhaal. Bezoekers ervaren hoe zij zich voorbereiden op de nabootsing van De Slag bij Bergen.

Terug in de tijd

Waar het accent zaterdag op de locatie aan de Voert ligt, is zondag 24 september het centrum van Bergen aan de beurt. Bergen gaat terug in de tijd. In de vroege ochtend zorgen de kleurrijk geüniformeerde soldaten voor de opbouw van het terrein rondom de Ruïnekerk. Zij marcheren door het centrum van Bergen. Vanaf 15.00 uur wordt De Slag bij Bergen nagespeeld. Iedereen doet mee. Het internationale gezelschap re-enactors, maar ook de leden van de Historische Vereniging.

Om 14.30 uur stijgt de spanning. Er is tromgeroffel. De eerste schoten klinken. Kruitdampen trekken op en de soldaten trekken voorbij. De Slag bij Bergen is begonnen. De soldaten maken zich op voor de gevangenneming van de Russische generaal Hermann op het terrein van de Ruïnekerk. Bijzonder is de integratie van muziek vanuit de kerk bij dit evenement. Met 250 soldaten en 100 figuranten beleeft u dit stuk vergeten erfgoed.

Lezingen, workshops en tentoonstelling

Daar blijft het niet bij. In Museum Het Sterkenhuis is niet alleen de prachtige permanente collectie te zien, maar worden ook bijzondere kostuums uit 1799 tentoongesteld. In het museum geeft John Grooteman een lezing over deze vergeten oorlog. En kijk niet raar op wanneer er ineens ‘echte’ soldaten rondwandelen. Landgoed Het Hof aan de Eeuwigelaan vormt het decor voor een reeks theatrale lezingen over de periode rond 1799. Aansprekende verhalenvertellers, onder wie Sjoerd Kuypers, zijn aanwezig. Bezoekers kunnen ook meedoen aan workshops, bijvoorbeeld archeologie (met Cor Prins) en kleermakerij (met Noortje Kramer). Meer informatie hierover volgt binnenkort.

Vrijwilligers

De Historische Vereniging Bergen doet actief mee aan De Slag bij Bergen. Onze circa honderd vrijwilligers gaan allemaal gekleed in historische kleding die past bij de periode 1799.

De vergeten oorlog

De invasie van 1799 op 27 augustus tussen de Kleine en Grote Keeten – met daarna heftige veldslagen tussen Den Helder en Castricum – werd uitgevoerd door een grote Engelse en Russische invasiemacht om een einde te maken aan de machtsuitbreiding van Frankrijk. Het is de periode dat Frankrijk de grenzen naar het noorden en tot ver in het oosten wil verleggen. De Franse invloed op leven en werken in deze tijd wordt in kaart gebracht vanaf het moment van de landing tot de terugtrekking. Dit project, met de nadruk op De Slag bij Bergen, vindt plaats in en rondom de Ruïnekerk, Voert 15, museum Het Sterkenhuis en Landgoed Het Hof.

De aanleiding van dit initiatief komt voort uit een vraag van de gemeente Bergen tijdens de bijeenkomsten van Platform Erfgoed BES: "Kunnen wij samen een historisch evenement organiseren voor de bewoners en bezoekers van deze gemeente? Een verhaal vertellen, jeugd en bewoners kennis laten maken met de rijke geschiedenis van deze gemeente en streek."

Na overleg met alle partijen is gekozen voor De Slag bij Bergen, De Vergeten Oorlog uit 1799.

Samenwerkingsverband

Bij De Slag bij Bergen werkt stichting Tijdgeest nauw samen met de Historische Vereniging Bergen, Museum het Sterkenhuis, Bibliotheek Bergen, Blooming/Het Hof, Regionaal Archief, Erfgoed Platform BES, Napoleontische Associatie der Nederlanden, en bewonersvereniging Bergen-Centrum.

Uitvoerend team:

Artistiek leider: Hans Langeree; Producent: Harry Katstra; Zakelijk leider: Monique van Zelst; Dramaturgie: Pamela Koevoets; Techniek: Cor Dekker; Coördinatie re-enacting: Martin Blom; Vrijwilligers Historische Vereniging Bergen: Coördinatie HVB: Marry Ranzijn; Productieassistentie: Piet Kamp, Rob Pronk; Kostuums: Fien Jansen, Els Hoek, en circa 100 figuren in historische kledij.

** bezoekers worden verzocht om vooral op de fiets te komen*

Verslag Steunpilarendag zaterdag 29 april 2017

De steunpilaren (dat wil zeggen de actieve vrijwilligers van de HVB) waren deze keer te gast in de Lucebertschool (Brede School) aan het Zakedijkje. Het is een school met een bijzondere uitstraling en speciaal concept, waar de architect Jan Poolen in zijn voordracht uitvoering over vertelde met mooie dia's.

Tussen 13.45 en 14.00 uur stroomden de bezoekers binnen, in totaal ongeveer 110 gasten, die hartelijk welkom werden geheten en werden getrakteerd op koffie/thee en wat lekkers. Om 14.00 uur opent de voorzitter de feestelijke bijeenkomst. Zoals gebruikelijk werden eerst de leden van het cateringteam in het zonnetje gezet en hartelijk bedankt voor hun geweldige inzet, zij ontvangen allen een smakelijk presentje. De dames en heren van dit team

waren 's morgens om 09.00 uur al aanwezig om de zaal in orde te maken en aan de slag te gaan in de keuken voor het maken van allerlei lekkere hapjes; de dag ervoor waren Esther van Eijk en Marry Ranzijn de hele dag bezig met de inkoop van drankjes en ingrediënten voor de hapjes.

Renate Woudstra had gezorgd voor een mooi bloemstukje op elke tafel, beschikbaar gesteld door Deen supermarkt in Bergen NH.

Hierna dankte de voorzitter de steunpilaren voor de enthousiaste inzet van het afgelopen jaar: “zonder jullie steun zijn wij als HVB nergens, heel veel dank daarvoor en graag rekenen we ook voor het komende jaar weer op zoveel enthousiasme en steun. Wij zijn als Historische Vereniging Bergen met zo'n 1800 leden een van de grootste historische verenigingen van Nederland. De drijfveer hiervoor is interesse in onze doelstellingen, waarbij ook het sociale aspect een belangrijke rol speelt. Daar mogen wij met z'n allen best trots op zijn.”

Na een aantal huishoudelijke mededelingen wordt door de aanwezigen een drankje gehaald bij de bar. Hierna is het woord aan architect Jan Poolen van bureau ZEEP te Amersfoort om te starten met zijn diapresentatie.

Hij begint met een korte introductie waar zijn bureau voor staat, vervolgens schetst hij het verloop van de procedure om te komen tot een bijzonder concept voor deze school en het ontwikkelen van dit concept. Het doorlopen van alle procedures heeft ongeveer tien jaar in beslag genomen. In eerste instantie moest er overeenstemming worden bereikt met de omwonenden en het wel of niet betrekken van woningbouw bij dit dubbele schoolgebouw. Het bijzondere is dat er rekening is gehouden met toekomstige ontwikkelingen: mocht in de toekomst dit schoolgebouw niet meer nodig zijn, dan kan het met een aantal betrekkelijk eenvoudige ingrepen worden omgebouwd tot woningen.

De toehoorders hebben de voordracht geboeid aangehoord; in het vervolg lopen of fietsen we toch anders langs dit mooie gebouw! De architect wordt met een luid applaus en een presentje van de voorzitter bedankt.

De volgende dag heb ik dhr. Jan Poolen per mail nogmaals laten weten dat wij zeer genoten hebben van zijn lezing, en de duidelijke uitleg van de vele wetenswaardigheden van het gebouw. Als reactie ontving ik een mail van Jan Poolen dat hij de lezing met veel plezier heeft gegeven. Hij was blij met de waardering en vond het leuk om de school na zeven jaar weer eens te zien en te constateren dat het gebouw nog goed functioneert.

Hierna volgde een gezellig samenzijn onder het genot van een overvloed van heerlijke hapjes en drankjes. Rond 17.30 uur werd de gezellige bijeenkomst afgesloten en kon het cateringteam nog een uurtje aan de slag met het opruimen en weer in oude staat brengen van zaal en keuken.

Het cateringteam team bestond uit:
de dames: Anneke Knijn, Anja Dekker, Tineke de Vries, Ineke Schotten,
Liesbeth Tuynman, Renate Woudstra, Esther van Eijk, Marijke van der
Blom en Marry Ranzijn en de heren: Kees van Eijk, Frank Perquin en Peter
Woudstra.

Niek Weel,
voorzitter.

Vrijwilligers en Werkgroepen

De HVB is één van de grootste historische verenigingen van Nederland, gerelateerd aan het aantal inwoners. Wij zijn een enthousiaste vereniging met rond de 1800 leden, 11 werkgroepen en circa 130 vrijwilligers. De vrijwilligers zijn onmisbaar voor onze vereniging. Op de pagina hiernaast staat een organigram van de vereniging. De structuur is als volgt. Iedere werkgroep heeft een portefeuillehouder en een coördinator. De portefeuillehouders van de werkgroepen zijn altijd bestuursleden.

Overzicht van de werkgroepen en alle steunpilaren in alfabetische volgorde:

Van de Werkgroep **Algemene Begraafplaats Kerkedijk** maken 3 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Niek Weel
Coördinator	Gerard van den Berg
Lid	Joop van Alfen

Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen en er zijn geen nieuwe leden toegetreten.

Van de Werkgroep **Beeld en Geluid** maken 9 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Jan Rein Pruntel
Coördinator	Allard Willemier Westra
Fotograaf	Ineke Vrasdonk
Medewerkers	Trees Bruinsma, Siem Danenberg, Aalt van Huissteden, Paul Pesie, Harry Plaatsman, Jaap Schoen

De Werkgroep heet Harry Plaatsman welkom als nieuwe lid. De Werkgroep houdt zich bezig met het verzamelen en toegankelijk maken van

beelden en geluiden uit de Bergense historie. Daarnaast organiseert en begeleidt de Werkgroep de bijeenkomsten van de Fotoherkenningsgroep.

De **Fotoherkenningsgroep** heeft helaas afscheid moeten nemen van haar notuliste Riet Kamp (zie het In Memoriam elders in dit Nieuwsblad). Zij wordt vervangen door Inez Vorenkamp. Tevens is Huug Bergsma tot de Fotoherkenningsgroep toegetreden. Van deze groep maken 13 personen deel uit: Huug Bergsma, Tom Dekker, Eldert Groenewoud, Aalt van Huissteden (redacteur), Piet Mooij, Loek Ooijevaar, Jan Scholten, Henk Schotten, Gré Schouten-Dapper, Inez Vorenkamp, Lau Vrasdonk, Ru Waalewijn en Allard Willemier Westra (organisator).

Van de Werkgroep **Excursies** maken 10 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Leo Rothier
Coördinator	Leo Rothier
Medewerkers	Marianne Boon, Anja Dekker, Ed Duin, Marijke Kirpensteijn, Jos van de Klundert, Herl Roos Lindgreen, Wim Jan Schotten, Ton Stroomer, Peter Woudstra

Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen en er zijn geen nieuwe leden toegetreden.

Van de Werkgroep **Historisch Onderzoek (Histon)** maken 29 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Beatrijs van Erdewijk
Voorzitter/coördinator	Joop Bekius
Secretaris	Kees Orij
Medewerkers	Frank Boddendijk, Mieke Botman, Bert Buizer, Pieter van Dijk, Herman Gelens, Jan Hageman, Frank van Heusden, Kees van der Hoek, Henk Jellema, Barbara Jensen, Petra Kamp, Roel Kuipers, Thea Leijen, Bert van der Miesen, Henk Min, Sieme Niks, Dirk Nolson, Ben Nuyens, Rob Pronk, Jaap Schoen, Ans Schot, Maria Smook, Theo Veer, Ru Waalewijn en Kees Wokke

De werkgroep heet per 1 september 2017 welkom: Harrie Oud. De werkgroep heeft tot zijn verdriet door hun overlijden afscheid moeten nemen van Pim van der Werf en Riet Kamp.

Van de Werkgroep **Historisch Kadaster** maken 2 personen deel uit:

Portefeuillehouder Niek Weel

Coördinator Henk Min

Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen en er zijn geen nieuwe leden toetgetreden.

Van de Werkgroep **Ledenadministratie** maken 3 personen deel uit:

Portefeuillehouder Marry Ranzijn

Ledenadministrateur algemeen Sjoerd Boersma

Programmabeheerder Frank Perquin

Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen en er zijn geen nieuwe leden toetgetreden.

Van de Werkgroep **Ledenservice en -werving** maken 24 personen deel uit:

Portefeuillehouder Marry Ranzijn

Coördinator Fien Jansen-de Wit

Webwinkel beheerder Sjoerd Boersma

Nieuwsblad en persberichten Christine Waslander

Corrector Huub van den Beld

Ontwerper Frank Perquin

Lezingen Marry Ranzijn

Facebook-beheerders Liesbeth Tuynman-van Baar en

Ineke Vrasdonk

Steunpilarendag Esther van Eijk

Ondersteuning evenementen Piet Kamp, Els Hoek en Conchita
en Walter Proot

Ondersteuning Steunpilarendag Renate Woudstra, Anneke Knijn-
Pepping, Tineke de Vries, Anja
Dekker, Ineke Schotten-Kaay,
Liesbeth Tuynman-van Baar,
Marijke van der Blom-de Wit

Coördinator promotiemarktkraam Kees van Eijk

Ledenwerving promotiemarktkraam Marijke van der Blom-de Wit,
Esther van Eijk, Kees van Eijk,
Fien Jansen-de Wit, Kees Jansen,
Rita Jansen, Mees Schotten, Ineke
Schotten-Kaay, Kees Wokke

De werkgroep heet welkom: Ineke Vrasdonk, die mede de facebookpagina gaat onderhouden en Els Hoek, Conchita en Walter Proot die ons bij de komende evenementen gaan ondersteunen. Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen.

Van de Werkgroep **Oude Begraafplaats** maken 20 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Niek Weel
Coördinator	Willem Jan Bleys
Medewerkers	Piet Bogtman, Cecile Boersma, Nan Duinmaijer, Bernadette de Grauw, Henk Groenewegen, Eldert Groenewoud, Pieter Hoogcarspel, Wil Jansen, Joop Leijen, Piet Mooij, Kees Pastoor, Henk Schotten, Gré Schouten, Aycke Smook, Bini Strooker, Wout Tuijn, Lau Vrasdonk, Kees de Vries, Don Vromans

Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen en er zijn geen nieuwe leden toegetreden.

Van de Werkgroep **QR-code** maken 4 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Niek Weel
Coördinator	Kees Jansen
Medewerkers	Kees van Eijk en Joop Houtenbos

Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen en er zijn geen nieuwe leden toegetreden.

Van de Werkgroep **Kroniekredactie** maken 8 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Theo de Graaff
Hoofdredacteur	Bert Veer
Eindredacteur	Winifred Hazelhoff Roelfzema
Redactieleden	Trees Bruinsma, Yvon Bos Eyssen, Wim Jan Schotten, Ru Waalewijn en Steven de Wit

De werkgroep heet welkom: Wim Jan Schotten. Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen.

Van de Werkgroep **Verspreiding** maken 43 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Marry Ranzijn
Coördinator	Rob Pronk
Coördinator Alkmaar e.o.	Piet Oldenburg

Verspreiders en medewerkers in alfabetische volgorde:

Marleen van de Akker, Sjoerd Boersma, Piet Bogtman, Anny Bogtman, Annemieke Boon-Louter, Atie Doets-Sturk, Martin Duinmaijer, Carla Groen, Fons Homan, Pieter Hoogcarspel, Wil Jansen, Jaap Kaleveld, Jan Louter, Henk Min, Piet Mooij, Rozemarijn Mulder-Leijen, Jan Oldenburg, Truus Revers, Nico Ris, Loes Risselada-Panbakker, Zeger de Ruiter, Dorien Runneboom, Guda Schekkerman, Henk Schotten, Mees Schotten, Ineke Schotten-Kaay, Ellie Smit-Schotten, Gré Schouten, Truus Smit, Maria Smook, Bini Strooker, Miep Tuyn, Wout Tuyn, Bert Vogel, Lau Vrasdonk, Kees de Vries, Winfred van de Werf, Kees Wokke, Renate Woudstra-Mooij, Ton van Zelst

Van de werkgroep hebben geen mensen afscheid genomen en er zijn geen nieuwe leden toegetroten.

Van de Werkgroep **Website** maken 7 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Sjoerd Boersma
Coördinator	Fake Groeneveld
Webdesigner en technisch beheer	John Langridge
Redacteur en technisch beheer	Theo de Graaff
Redacteur, kwaliteitscontrole	Huub van den Beld
Technisch beheer	Kees Smit
Adviseur technisch beheer	Patrick Min

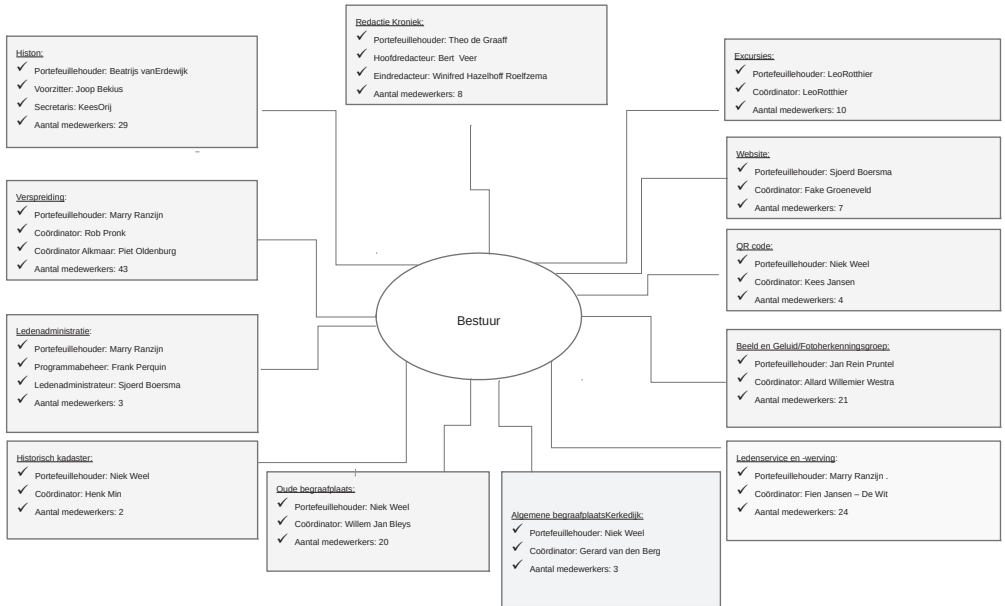
De werkgroep heet welkom: John Langridge.

Tenslotte hebben we nog steunpilaren die de HVB individueel ondersteunen, de **Algemene Steunpilaren**.

Van deze groep maken 6 personen deel uit:

Portefeuillehouder	Niek Weel
Individuele ondersteuning	Gerard Drieënhuizen, Dick van Hoeve, Henk Jellema, Fred Jostmeijer, Frits David Zeiler

Organogram Werkgroepen HVB

Algemene Ledenvergadering

Ruïnekerk - 5 oktober 2017
van 19.30 tot 20.00 uur.

Agenda

1. Opening
 2. Verslag Algemene Ledenvergadering 23 maart 2017
 3. Van de bestuurstafel, financiën en ledenbestand
 4. Nieuws van de werkgroepen
 5. Rondvraag
 6. Sluiting
-

Verslag Algemene Ledenvergadering op 23 maart 2017

Aanwezig: N. Weel (voorzitter), A. van Huissteden (secretaris), mw. M. Ranzijn (penningmeester), alsmede de bestuursleden mw. B. van Erdewijk, L. Rotthier, J.R. Pruntel, Boersma en T. de Graaff.

Afwezig met kennisgeving: mw. S. Schrijver en A. Musch.

Notulist: Aalt van Huissteden.

1. Opening

De voorzitter heet iedereen welkom en opent de vergadering met het luiden van de bel van de lorrie die ooit dienst deed voor het vervoer van toeristen naar Bergen aan Zee. Hij geeft aan dat deze vergadering door zoveel leden wordt bezocht, dat er sprake is van een record en in de Ruïnekerk geen stoel meer vrij is. Het aantal aanwezigen is het maximum dat volgens de voorschriften van de brandweer in de kerk mag worden toegelaten. De aanwezigheid van de heer Hans Essink wordt speciaal genoemd. Hij is de regiomanager die binnen de gemeente Bergen diverse projecten begeleidt.

De lezing over het oude Bergen is voorbereid door Yvon Bos Eijssen en Piet Mooij en het is de bedoeling dat zij een toelichting bij de beelden zullen geven. Helaas is Piet Mooij niet in staat mee te werken, als gevolg van een ongelukkige val. Hij heeft van de HVB een bloemetje gekregen met de wens voor een snel herstel. Piet laat de aanwezigen groeten. Gelukkig is er een vervanger voor Piet. Leo Rotthier neemt zijn rol over.

Tot slot wijst de voorzitter er op dat in het jaarverslag over 2016 waar Rein van der Sluijs wordt genoemd een aanvulling komt. Naast zijn activiteiten voor de werkgroep Beeld en Geluid en zijn relatie met het archief in Almar mag niet onvermeld blijven zijn functie in de redactiecommissie van de Kroniek.

2. Verslag van de ALV van 6 oktober 2016

Er zijn geen op- of aanmerkingen en het verslag wordt goedgekeurd.

3. Van de bestuurstafel, financiën en ledenbestand

Het aantal leden blijft rond 1800. Wat betreft de financiën zijn er vanuit de vergadering geen vragen.

4. Verslag van de kascommissie/benoeming van de nieuwe kascommissie

De kascommissie bestaande uit de dames R. Kamp en M. Smook heeft de financiële stukken gecontroleerd op 20 maart 2017 en in orde bevonden. Zij stellen voor het bestuur décharge te verlenen voor het beleid in het boekjaar 2016. Tevens maken zij de penningmeester een

groot compliment en dat wordt door de vergadering met applaus onderstreept. Riet Kamp en Maria Smook zijn bereid als kascommissie aan te blijven en daarmee is de vergadering akkoord.

5. **Nieuws van de werkgroepen**

De voorzitter deelt mee dat alle werkgroepen zeer actief zijn en hij spreekt zijn waardering uit voor de vele vrijwilligers. Vanuit de vergadering zijn er geen vragen. Men toont waardering met een welgemeend applaus.

6. **Rondvraag**

Vanuit de vergadering wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag. Wel is er een vraag van de voorzitter. Het familieboek van mevrouw Gré Schouten is nog steeds zoek. Het boek heeft veel waarde voor de eigenares en dient terug te komen. De vraag is: wie heeft het boek geleend? Dringend verzoek om het snel te retourneren.

Geen vraag maar wel een mededeling door Marry Ranzijn.

De Stichting Tijdgeest, HVB en enkele andere instanties organiseren op 23 en 24 september een groot evenement in Bergen. Het betreft De Vergeten Oorlog van 1799. Er verblijven 250 soldaten in historische uniformen in een bivak op de Voert. Op zondag 24 september wordt De Slag van Bergen nagespeeld rond de Ruïnekerk. De HVB heeft 100 vrijwilligers toegezegd. Nadere informatie volgt.

In verband met dit evenement is besloten dat de HVB niet deelneemt aan activiteiten rond de Ruïnekerk op de Open Monumentendag.

7. **Sluiting**

Na het korte huishoudelijke gedeelte van de vergadering, sluit de voorzitter en wenst ieder veel plezier bij wat Yvon Bos Eijssen en Leo Rothier zullen laten zien en vertellen.

Begroting 2018

Toelichting op de posten:

Themanummer Hof voor een Heer: dit Themanummer is via de webwinkel van de HVB en bij Het Hof te koop. De overgebleven Themanummers staan op de balanspost Voorraad. De opbrengst van het Themanummer valt niet binnen de exploitatie maar komt ten laste van de balanspost Voorraad.

Canon van Bergen: de Canon is in de boekwinkels en via de webwinkel van de HVB voor € 9,95 te koop. De Canons staan op de balanspost Voorraad. De opbrengst van de Canon valt niet binnen de exploitatie maar komt ten laste van de balanspost voorraad.

Vlaggen: de Bergense vlag is uitverkocht. Gezien de veelvuldige vraag naar de vlaggen beraadt het bestuur zich op het opnieuw uitgeven van een partij vlaggen.

Webwinkel: ons gehele assortiment aan Kronieken, Themanummers, boeken, kaart van Berghen, Egmonde en Scorle met de situatie rond de dertiende eeuw en de herdruk van de kaart van Blaeu is te koop in de webwinkel van de HVB: <https://hvb-nh.nl/index.php/webwinkel/>. In principe is de opbrengst van de webwinkel hoger, maar doordat de verkochte kaarten van Blaeu, vlaggen, Themanummer Hof voor een Heer en Canon niet ten gunste van de webwinkel komen maar ten laste van de voorraad, ontstaat een enigszins vertekend beeld.

Verzendkosten: de post Verzendkosten van de Kronieken en van het Nieuwsblad is naar boven bijgesteld. WNK bezorgde voor de vereniging de poststukken buiten Bergen e.o. Echter WNK is met ingang van 1 juli 2017 gestopt met postbezorging. Vanaf deze datum zullen we deze stukken door PostNL laten bezorgen. De tarieven van PostNL liggen hoger.

Ledenbijeenkomsten: deze begrotingspost hebben we naar boven bijgesteld daar onder andere de lezingen zeer druk bezocht worden. Het is in de pauze en na afloop van de lezingen een zeer gezellig samenzijn met een hoog reüniegehalte.

Afschrijving website: de laatste afschrijving heeft plaatsgevonden in 2017. Inmiddels is de oude website vervangen door de nieuwe website www.hvb-nh.nl. Door de inzet van de vrijwilligers van de werkgroep Website is de nieuwe website zonder kosten tot stand gekomen. Derhalve staat deze begrotingspost op 0.

Reservering jubilea en evenementen: ieder jaar reserveren we voor evenementen. In 2018 bestaat de HVB 25 jaar. Dit gaan we op gepaste wijze vieren in de Petrus en Pauluskerk met onder andere een tentoonstelling. De kosten van dit evenement zullen ten laste komen van de balanspost reservering jubilea en evenementen.

Overige: vanaf 2016 mogen we, voor de vergaderingen van de werkgroepen en voor de bestuursvergaderingen, gebruik maken van de kantine van de brandweerkazerne. Hierdoor blijven de posten voor die werkgroepen in 2018 conform de bijgestelde posten in 2017.

Plannen: gezien de bruisende activiteiten van onze vereniging met de daaruit vloeiende kosten, willen we graag de mogelijkheid van schenkingen en legaten onder uw aandacht brengen. Wegens de ANBI-status van de HVB geldt hiervoor een belastingvrijstelling.

Marry Ranzijn,
penningmeester.

Begroting over de jaren 2017 en 2018

	Begroting 2017		Begroting 2018	
Opbrengsten				
contributies	€	30.300	€	30.400
meer mag ook		3.100		3.300
Contributies		33.400		33.700
verkopten Hof van een Heer		300		100
verkopten Canons		500		500
verkopten kaarten van Blaeu				600
t.l.v. voorraad		-800		-1.200
Verkopten t.l.v. voorraad		0		0
donaties		150		175
rondleidingen voor derden		400		400
verkoop kronieken/themanummers		700		700
verkoop webwinkel		800		500
verkopten overige		200		225
Overige		2.250		2.000
Totale opbrengsten	€	35.650	€	35.700
Kosten				
kroniek vormgeving/drukkosten	€	10.900	€	11.000
kroniek redactiekosten		800		850
kroniek verzendkosten		700		800
Kronieken		12.400		12.650
themanummer		5.000		5.500
themanummer verzend/overige kosten		375		400
Themanummer		5.375		5.900
nieuwsblad drukwerk		1.750		1.800
nieuwsblad verzendkosten		300		400
Nieuwsblad		2.050		2.200
excursies		1.500		1.500
histon		200		300
ledenbijeenkomsten		3.200		3.600
vastleggen beeld/geluid		200		275
historisch kadaster		100		100
ledenwervingskosten		900		900
QR werkgroep		50		0
steunpilaren		800		850
verspreiding		50		75
Activiteiten		7.000		7.600
huur opslag		335		345
ledenadministratie		700		700
WA /bestuursaanvraag.verzekering		850		900
websitebeheer		500		500
afschrijving website		790		0
vergaderkosten bestuur		125		150
reservering jubilea en evenementen		4.600		4.000
rente en kosten bank		300		250
kosten antwoordnummer		500		350
algemene kosten		50		50
lief en leed		75		105
Algemene kosten		8.825		7.350
totale kosten	€	35.650	€	35.700
RESULTAAT	€	0	€	0

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Bestuur

Voorzitter
Secretaris
Penningmeester
Lid en vice-voorzitter
Lid
Lid
Lid
Lid

Niek Weel
Aalt van Huissteden
Marry Ranzijn
Leo Rotthier
Sjoerd Boersma
Beatrijs van Erdewijk
Jan Rein Pruntel
Theo de Graaff

Werkgroepen

Beeld en Geluid
Beheer Oude Begraafplaats
Algemene Begraafplaats Kerkedijk
Excursies
Historisch Kadaster
Historisch Onderzoek
Ledenservice- en werving
QR-code
Redactie Kroniek
Verspreiding
Website

Coördinator

Allard Willemier Westra
Willem Jan Bleys
Gerard van den Berg
Leo Rotthier
Henk Min
Joop Bekius
Fien Jansen-de Wit
Kees Jansen
Bert Veer
Rob Pronk
Fake Groeneveld

Portefuillehouder

Jan Rein Pruntel
Niek Weel
Niek Weel
Leo Rotthier
Niek Weel
Beatrijs van Erdewijk
Marry Ranzijn
Niek Weel
Theo de Graaff
Marry Ranzijn
Sjoerd Boersma

Redactieadres Bergense Kroniek en Themanummers

Gemene Bos 15, 1861 HE Bergen
E-mail: redactie@hvb-nh.nl

Publiciteit

Persberichten: Christine Waslander, T: 06-30308237
E-mail: pers@hvb-nh.nl
Fotografie: Ineke Vrasdonk, T: 072-5159527
E-mail: fotograaf@hvb-nh.nl

Secretariaat HVB

Postbus 143
1860 AC Bergen
E-mail: secretaris@hvb-nh.nl

Ledenadministratie HVB

Sjoerd Boersma
Antwoordnummer 86174
1860 VB Bergen
E-mail: ledenadministratie@hvb-nh.nl

Portefuillehouder

Marry Ranzijn

Website HVB

www.hvb-nh.nl of www.historischeverenigingbergen.nl